

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

27.10.2025 Dnro: EURA 2021/211135/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Matriarkka - voimavaroja ja varmuutta muutoksiin

Hakijan virallinen nimi

Pohjois-Karjalan Kansanterveys ry

Hakemusnumero

211135

Saapumispäivämäärä

26.11.2025

Alkamispäivämäärä

01.03.2026

Päätymispäivämäärä

31.05.2027

Viranomaisen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Pohjois-Karjalan kansalaistoimijalähtöisen
kehittämisen hankehaku (2/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-109

Käsittelijä

Sirpa Kaarina Raassina

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Yhden vanhemman perheen äidit ovat sekä työllisyyden, että hyvinvoinnin näkökulmasta heikommassa asemassa kahden vanhemman perheiden äiteihin verrattuna. Näiden äitien työllisyys on muita vanhempia matalammalla tasolla ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevat äidit palaavat työelämään myöhemmin, kuin hyvässä työmarkkina-asemassa olevat äidit. Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen haasteet voivat

vaikeuttaa työelämään palaamista, kun äidit ovat ainoina vanhempina vastuussa perheen arjesta. Lisäksi yhden vanhemman perheiden äitien hyvinvointi on muita vanhempia matalammalla tasolla. Nämä äidit ovat mm. kuormittuneempia, kun kahden vanhemman perheissä ja taustalla ovat yleensä yksinäisyys ja huolet taloudellisesta toimeentulosta. Yhden vanhemman perheiden äideille ei ole maakunnassamme tällä hetkellä tiedossa olevaa palvelua tai toimintaa, jossa edistettäisiin tai vahvistettaisiin heidän resilienssiään työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen näkökulmasta.

Hankkeen päätavoitteena on kohderyhmän osallisuuden kokemuksen ja työ- ja toimintakyvyn koheneminen resilienssin vahvistumisen kautta. Hanketoiminnan tarkoituksena on vahvistaa yhden vanhemman perheiden, pienten lasten äitien resilienssiä, muutostilanteisiin varautumiseksi ja työelämäorientaation vahvistumiseksi. Hankkeessa vahvistetaan äitien hyvinvointia, arjen hallintaa, valmiuksia muutostilanteisiin varautumisessa, sekä vähennetään yksinäisyyden kokemusta ja edistetään yhteisöllisyyden kokemusta.

Hankkeessa luodaan toimintamalli resilienssin vahvistamiseksi työ-elämäorientaation vahvistamiseksi ja työ- ja perhe-elämän yhdistämisen näkökulmasta. Toiminnassa toteutetaan ryhmämuotoista toimintaa äitien resilienssin vahvistamiseksi. Tämän rinnalla tuetaan äitejä tarpeen mukaan yksilötoiminnan kautta ryhmätoiminnassa läpikäytyihin teemoihin ja sisältöihin liittyen.

Hankkeen toimenpiteet

Työpaketti 1: Toimintamallin luominen resilienssin vahvistamiseksi työ-elämäorientaation vahvistamiseksi ja työ- ja perhe-elämän yhdistämisen näkökulmasta

Tuotos: kuvaus toimintamallista.

- testataan suunniteltua ryhmätoimintaa käytännössä
- kerätään tietoa ryhmätoiminnasta toiminnan aikana
- kehitetään edelleen toimintamallia havaintojen ja kohderyhmän palautteen perusteella
- viimeistellään toimintamalli kuvaus

Työpaketti 2: Ryhmätoiminta

Ryhmämuotoisessa toiminnassa vahvistetaan kohderyhmän keinoja oman hyvinvoinnin vahvistamiseen, kokemusta arjen hallinnasta, sekä varautumista erilaisiin muutostilanteisiin työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen näkökulmasta.

Resilienssin vahvistuminen mahdollistuu oman toimijuuden vahvistumisen ja keinojen saamisen kautta.

Ryhmämuotoinen toiminta myötävaikuttaa yksinäisyyden ehkäisyyn ja osallisuuden vahvistumiseen.

Ryhmätoiminnassa hyödynnetään työkaluna erityisesti THL:n Mielen hyvinvoinnin ABC-toimintamallia.

Ryhmätoiminnan rakenne:

- Ryhmäkerrat 6/ryhmä
- Ryhmään osallistujia: 5/ryhmä
- Kokoontumiset 1x/vko, 6 viikon aikana
- Ryhmätoiminta pyritään järjestämään pääsääntöisesti kasvokkain
- Tapaamisten kesto n. 1,5-2 tuntia/tapaamiskerta.

Tilojen käytössä pyritään hyödyntämään paikallisten järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen maksuttomia tai edullisia vuokrattavia tiloja ryhmätapaamisia varten. Joensuussa kokoontuvien ryhmien osalta voidaan hyödyntää Kansanterveyden keskuksen tiloja sopivilta osin. Lisäksi äitien ryhmätoimintoihin osallistumisen mahdollistamiseksi selvitetään erilaisia mahdollisuuksia lastenhoidolle, kuten oppilaitosyhteistyö, tai ostopalvelu paikallisilta toimijoilta.

- Hankkeen aikana läpiviedään 12 ryhmäprosessia.
- Toteutetaan pääsääntöisesti Joensuussa, Nurmeksessa ja Lieksassa. Osallistujille voidaan tarvittaessa korvata ryhmäkertojen mukaiset julkisen liikenteen matkaliput.

Tarpeen ja resurssien mahdollistaessa ryhmätoimintaa voidaan viedä muihinkin Pohjois-Karjalan kuntiin.

Ryhmätoiminnan teemoina ovat mm.

- oman hyvinvoinnin edistäminen
- arjen hallinnan vahvistaminen
- muutostilanteisiin varautuminen

Työpaketti 3 Yksilötoiminta

- tarjotaan jokaiselle osallistujalle 1-3 yksilötapaamista
- etänä, puhelimesta tai läsnä kohderyhmän yksilöllisen tilanteeseen ja tarpeeseen nähden

- yksilötapaamisissa syvennyttään jokaisen yksilöllisistä tarpeista ja tilanteista nähdessä ryhmätoiminnassa läpikäytyihin teemoihin ja tehtäviin

Työpaketti 4: Viestintä

- laaditaan hankkeelle oma viestintäsuunnitelma
- laaditaan hankkeelle oma visuaalinen ilme
- laaditaan materiaalit kohderyhmän tavoittamiseksi ja sitouttamiseksi hankkeen toimintaan, sekä yhteistyökumppaneille hankkeesta tiedottamiseksi (asiakasohjaus)
- jalkaudutaan kertomaan hankkeesta tilaisuuksiin niin kohderyhmälle, kuin ammattilaisille, hankkeen toiminnasta tiedottamiseksi ja kohderyhmän tavoittamiseksi ja rekrytoimiseksi
- toteutetaan sosiaalisen median viestintää kohderyhmän tavoittamiseksi ja hankkeesta tiedottamiseksi
- viestinnässä noudatetaan rahoittajan ohjeita toteuttajan parhaan osaamisen mukaan

Työpaketti 5: Yhteistyö, arviointi ja hallinto

- Ohjausryhmän kokoaminen, koolle kutsuminen ja kokousjärjestelyt
- Arviointi-, kysely- ja seurantalomakkeiden laatiminen
- Asiakasohjaukseen ja yhteistyöhön liittyvä toiminta
- Hankkeen toiminnan, kohderyhmän ja sisältöjen näkökulmasta tarkoituksenmukaisiin työryhmiin ja toimintoihin osallistuminen
- Arviointisuunnitelman laatiminen ja täyttäminen
- Tarvittavien seuranta- ja loppuraporttien laatiminen

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeeseen osallistuu 60 henkilöä, joista 10 on työtöntä, 10 työssä ja 40 työmarkkinoiden ulkopuolella. Osallistujista 10 arvioidaan ryhtyvän työnhakuun jättäessään hankkeen. Hankkeessa työskentelee yksi kokoaikainen henkilö.

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Pohjois-Karjala

Kunnat

Joensuu, Lieksa, Nurmes

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	66 478	66 478	
Flat rate 40 % kehittäminen	26 591	26 591	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	93 069	93 069	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	74 440	74 440	79,98
2 Omarahoitus: Yksityinen rahoitus	929	929	1,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	17 700	17 700	19,02
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	93 069	93 069	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke kohdistuu erityistavoitteen sisältöön Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityisten valintaperusteiden arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Hankkeen arvioinnissa on otettu huomioon siihen saadut asiantuntijakommentit.

Hankkeen kohderyhmänä ovat heikossa työmarkkina-asemassa olevat yhden vanhemman perheiden pienten lasten äidit, joiden työ- ja toimintakykyä, hyvinvointia, osallisuutta, arjen hallintaa sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista hankkeessa vahvistetaan. Hankkeessa kehitetään toimintamalli resilienssin vahvistamiseksi työelämäorientoation tukemisen ja työ- ja perhe-elämän yhdistämisen näkökulmasta. Hakemuksen mukaan maakunnassa ei ole aiemmin toteutettu hankkeen kohderyhmälle hakemuksen mukaisia kohdennettuja kehittämistoimia.

Hankesuunnitelma on selkeä ja konkreettinen. Hankkeen liitteenä on yhteistyösopimukset Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa tiedottamisesta ja asiakasyhteistyöstä sekä THL:n kanssa Mielen hyvinvoinnin ABC-toimintamallin hyödyntämisestä. Hanke tekee kohderyhmälähtöisesti yhteistyötä soveltuvien osin myös TNO-Pohjois-Karjala - tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi -hankkeen, Kuhina - järjestötyöllistämisen työllisyyden ekosysteemissä -hankkeen ja Työllisyys ja hyvinvointi - elintapaneuvonta osaksi kuntien työllisyyspalveluita -hankkeen kanssa.

Hakija on hakenut ulkopuolista osarahoitusta STEAlta, josta päätös saadaan helmikuussa 2026. Hanke esitetään rahoitettavaksi, mikäli STEA myöntää osarahoituksen.

ESR+ -rahoitus mahdollistaa hankkeen toteuttamisen.

Hanke toteuttaa Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman POKAT 2027 teemaa Hyvä olo – hyvinvoivat, terveet ja osalliset asukkaat.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kehittämishanketyöryhmä 9.0.2025.
Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoituspalveluiden rahoituskokous 30.10.2025.
Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 16.12.2025.
Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä (tiedoksi) 12.3.2026.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä